

ZAKOPANE

CZASOPISMO POŚWIĘCONE SPRAWOM ZAKOPANEGO

Redaguje *Komitet.*

Wychodzi 2 razy w miesiącu przez cały rok,

Redakcja: Willa „Szarotka”

Za redakcję odpowiedzialny:

w czasie od 1 lipca do 1 września 4 razy
w miesiącu.

Administracja:
Kantor wymiany A. Modlińskiego i Sp.
ul. Krupówki 42.

Dr. J. Żychoń.

Wydawca: F. Gruźewski.

Prenumerata roczna 8 kor., półroczna 4 kor., kwartalna 2 kor. Zagranicą 5 kor. półrocznie. — Numer pojedynczy 30 hal.
W miesiącach Lipcu i Sierpniu prenumerata miesięczna 1-20 kor.

Otwarcie „prywatnego gimnazjum realnego” w Zakopanem.

Usilne starania Towarzystwa mającego na celu założenie w Zakopanem szkoły średniej, zostały uwieńczone pomyślnym skutkiem. Rada Szkolna Krajowa zatwierdziła odnośne podania, wobec czego „Prywatne Gimnazjum realne z internatem” rozpoczyna swoją działalność od połowy września, a poparcie władz szkolnych krajowych, inteligencji miejscowej i znaczna ilość zgłoszeń pozwalają się spodziewać, że nowo powstający Zakład naukowo-wychowawczy rozwine się na instytucję pierwszorzędnego znaczenia. Czynności dyrektora szkoły objął emerytowany profesor gimnazjalny, c. k. radca szkolny Czesław Pieniążek, człowiek na polu szkolnictwa krajowego o wybitnych zasługach, obowiązki zaś nauczycieli objęli prof. dr. B. Gofron i prof. W. Kownacki. Naukę religii prowadzić będzie jeden z duchownych miejscowych.

Jak w poprzednich komunikatach wspomnieliśmy, w otwierającej się gimnazjum realnem klasa I. i II. będzie prowadzona ściśle według planu i systematycznie, a z każdym rokiem będzie otwierana klasa następna. Mamy uzasanioną nadzieję, że wobec spełnienia wszystkich warunków tak pod względem wychowania szkolnego, domowego, jak również zastosowania warunków higienicznych klasa I. i II. już z końcem bieżącego roku szkolnego będzie mogła otrzymać prawo publiczności. Wychowanie szkolne będzie spoczywało w rękach profesorów kwalifikowanych i mających za sobą praktykę szkolną. Nad wychowaniem domowym

będzie czuwał lekarz zakładowy, kierownik zakładu i fachowa ochmistrzyni, która uczniom młodszym zastąpi opiekę domową.

W zakresie klas wyższych od klasy III.—VIII. zostaną otwarte również we wrześniu kursy przygotowawcze, a uczniowie z tych kursów mogą być umieszczeni w internacie zakładowym.

Z Muzeum T. Chałubińskiego.

Zmieniony w roku zeszłym Statut Towarzystwa, dopuszczający do dorocznego ogólnego zgromadzenia prócz członków założycieli, którzy jedynie dawniej w tem zebraniu udział brali, także członków rzeczywistych z głosem doradczym, — zmienił w dniu 26 sierpnia wygląd sali obrad.

Przybyło oczywiście osób znacznie więcej, jak dawniej, a zresztą i przedmiot obrad był nader ważnym, gdyż chodziło o sprawę budowy gmachu murowanego dla pomieszczenia zbiorów muzealnych. Potrzebę konieczną postawienia takiego budynku uznano już dawno, to też poprzednie zebrania członków założycieli wszechstronnie tę sprawę omówiły — a Zarząd Towarzystwa, wywiązując się z danych mu przez ostatnie zebranie poleceń, pracował gorliwie nad rzeczywistniem tego planu. W ostatniej jednak chwili brakło mu sił do ostatecznego kroku, to jest do rozpoczęcia budowy.

Tak zwana „opinia” i obawa odpowiedzialności wstrzymały Zarząd w rozmachu i dzięki temu jesteśmy znowu na tem samym miejscu, na którym staliśmy już

Uprasza się PP. Lekarzy o umieszczenie czasopisma w poczekalni.

TORBY i wszelkie inne przybory turystyczne.

LATARKI elektryczne.

Latarki stajenne na oliwę.

Oliwa do maszyn.

KALOSZE rosyjskie i amerykańskie.

REIM I SKA

Kraków, Rynek 37. — Linia A-B
polecają najtaniej

Rogózki kokosowe, szczotkowe i żelazne.

Szczotki do czyszczenia.

PLACHTY NIEPRZEMAKALNE.

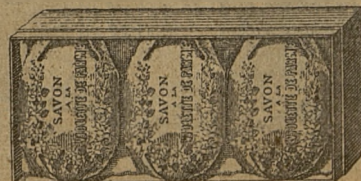
Artykuły dla potrzeb domowych.

FARBY, LAKIERY i GLAZURY.

PERFUMY, MYDŁA, PUDRY i KREMY

w największym wyborze.

Wszystkie nowości tego działu na składzie.

przed kilku laty, w stadium namysłów, rozpatrywać planów i projektów, wyszukiwania rzeczoznawców i całego szeregu tych przygotowawczych prac, które u nas tak idą ciężko i powoli, że stwierdzić musimy, iż nie-dobrze się stało, że cała przygotowana sprawa poszła znowu w odwłokę.

Budować przecież na gwałt trzeba, bo pomijając brak miejsca w starym budynku, to — co najważniejsza, konieczność przeniesienia drogocennych zbiorów do ogniotrwałego gmachu jest tak naglącą, że wszelkich sił i starań dołożyć należy, by ten okres przygotowawczy możliwie skrócić.

Wielką też odpowiedzialność biorą na siebie ci nowi uczestnicy zebrania, którzy to odłożenie budowy spowodowali. Zdawano sobie już i dawniej sprawę z potrzeby uwzględnienia przy budowie „stylu“ — ale mając na uwadze brak środków, postanowiono w roku zeszłym po wyczerpujących obradach, przełożyć te względy na drugie miejsce, na pierwszym konieczność postawienia murowanego budynku pozostawiając.

Na ostatnim zebraniu przewrócono znowu ten porządek, i dlatego na rozpoczęcie budowy długo znowu czekać będziemy musieli. Przeprowadzona na pociechę uchwała, by budowę rozpocząć koniecznie z wiosną roku przyszłego, nie może w nas wzbudzić wiary i pewności, bo przecież pamiętamy wysiłki i pracę poprzednich zarządów i zebrań członków założycieli i wiemy, że to tak prędko takich spraw się nie załatwia.

Chyląc czoło przed wielkim znawstwem i artystycznym p. St. Witkiewicza, nie podzieliłyśmy jego poglądów na sprawę budowy gmachu dla Muzeum, bo one właśnie tę budowę oby — nie na daleką przyszłość, odkładają.

Można przecież wznieść budynek skromny, a gustowny i do naszego krajobrazu dostosowany i odpowiedni, ale też — pozbywszy się „zakopiańskiej“ stronności, nie można stanowczo tych zalet przedłożonemu na zebraniu projektowi pana Franciszka Mączyńskiego odmówić.

Silne pismo pana Witkiewicza przeczytane na zebraniu przekonało jednak większość członków-nowicuszów, że wykonywać tego projektu nie należy. A zatem zaczynać trzeba od początku. To był główny sens obrad.

Przewodniczył prof. Dr. Jan Gwalbert Pawlikowski. Ponieważ dotychczasowy prezes, pan Konrad Nikorowicz i członkowie, pan Floryan Grużewski i p. Wł. Skoczyła z Zarządu wystąpili, wybrano na ich miejsce panią Jarnuszkiewiczową i pp. Dra K. Dłuskiego i Piłsudskiego.

Ten ostatni domagał się wreszcie wydawania rocznych sprawozdań z działalności Towarzystwa z uwzględnieniem prac naukowych członków.

Myśli tej przyklasnąć należy — z tem jednak wyraźnym zastrzeżeniem, że wydawnictwo to w żadnej

mierze uszczuplać funduszy na budowę gmachu przeznaczonych nie powinno.

Brakło prof. Baranowskiego, który w tym roku do Zakopanego nie przyjechał, i tej nieobecności sędziwego i dzielnego opiekuna Instytucji takie pokierowanie sprawy przypisać należy.

Ale stało się.

Niechże teraz nowy Zarząd weźmie się do dzieła i niech stawia budynek „stylowy“, byle prędko.

W pilnej sprawie.

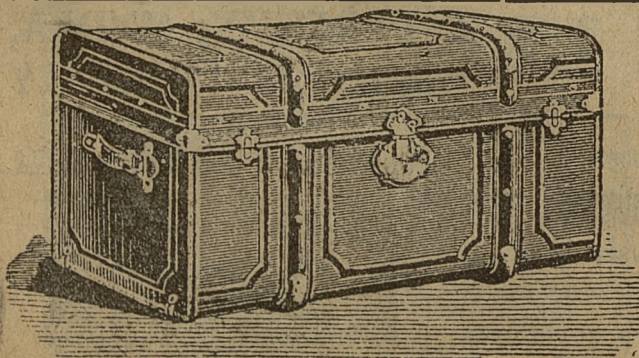
I.

Sekcja turystyczna na ostatnim walnym zgromadzeniu wypowiedziała się, że pragnie być zamkniętym klubem turystów, stojących na pewnym mniej więcej określonym poziomie wykształcenia górskiego, klubem jedynie wewnątrznie pracującym. Skoro sama określiła w ten sposób zadania swoje, skoro sama uznała pracę społeczną za nieobowiązującą dla siebie — trudno jej z tego powodu czynić jakiegokolwiek zarzuty.

Wolno każdemu klub zakładać i wolno nakreślać temu klubowi zadania, odpowiednie intencji założyciela lub kierowników. Inna jest sprawa, że przez takie postawienie kwestyi łamie S. T. dotychczasowe tradycje Towarzystwa Tatrzańskiego, którego wszystkie sekcje właśnie do społecznych celów zdążają. Inna sprawa, że S. T. jest przez Towarzystwo, mające cele społeczne, subwencyonowana, inna sprawa, że ona tylko ma lokal od niego. Są to pewne zobowiązania, które jednak na razie pomijamy.

Stajemy wobec faktu, że Sekcja Turystyczna przez zajęcie powyższego stanowiska zostawiła lukę w działalności T. T., lukę bardzo poważną. Sezonu bieżącego ze względów turystycznych pomyślnym nazwać nie można. Ilość wypadków w górach wzrosła ogromnie. Prasa powiadomiona została o sześciu — zatajonych zostało drugie tyle. Już w początku sezonu, pisząc o wycieczkach zbiorowych, wykazywałem, że przyczyn ich szukać należy jedynie i wyłącznie w nieostrożności samych turystów. Nawoływałem wraz ze wszystkimi, piszącymi w tych sprawach, do ogłędności, do strzeżenia się w górach i jedyną odpowiedzią na te wezwania było — nowych dwanaście wypadków.

Nie trzeba się łudzić — nawoływania tu nic nie pomogą. Jeżeli mówimy, że coś jest nieracjonalnym, jeśli namawiamy kogoś do zaniechania nieracjonalności — musimy coś dać racjonalnego. Goście zakopiańscy pragną być w górach. Na przewodnika nie każdego z nich stać — jeśli ktoś organizuje racjonalną wycieczkę zbiorową, chętnie w niej weźmie udział — lecz jeśli takich wycieczek niema — idą sami i popełniają błędy, za które niejednym życiem lub zdrowiem zapłacił.

Fabryka kufrow, Przyborów do podróży oraz Zakład rymarsko-siodlarski

ŁUDWIK MAKOWSKI
KRAKÓW, ULICA ŚW. TOMASZA 20

FILIA: ULICA FLORYAŃSKA 6.

Największy wybór torebek damskich

Krzewienie zasad racjonalnego taternictwa musi być dziełem nie ludzi przypadkowych, nie jednostek poszczególnych, lecz instytucji, organizacji, która uczy, ułatwia i pokazuje. Przykład i tylko przykład działa na ludzi. Taki przykład dali pp. Zaruski i Znamięcki, urządzając wycieczkę na Świnnicę — ale powtarzam, nie można składać na prywatne jednostki pracy instytucji. Na ogół przykładu brak w naszym życiu sportowym. Ten, który daje Sekcja Turystyczna, jest raczej szkodliwy, wzbudza bowiem współzawodnictwo dla ogółu bardzo niebezpieczne. Nie jest to jej wina bynajmniej — jest to wina faktu, że brak u nas instytucji innej, któreby zaprawiała taternictwo odpowiednio do sił i przygotowania większości, ale tak jest i trzeba mieć odwagę wypowiedzieć tę prawdę, trzeba też umieć ją wysłuchać bez gniewu, ze spokojem i wyciągnąć z tego konsekwencje.

Turystyka zimowa wyłoniła już Sekcję Narciarską, która na tem polu pracuje i pracuje bardzo owocnie. Turystyka letnia, jakkolwiek biorą w niej udział znacznie szersze koła publiczności, jeszcze do tego nie doszła, ale dojść musi bezwzględnie. I albo Sekcja turystyczna cofnie się z dotąd zajmowanego stanowiska, i weźmie się do pracy społecznej — albo trzeba będzie pomyśleć o wyłonieniu innej organizacji.

Uziembło.

II.

Bardzo jestem rad, że artykuł p. Uziembły daje mi pożądaną sposobność do zabrania głosu w sprawie, która dotąd jednostronnie, albo zgoła fałszywie była oświetlana. Dla mnie i dla tych członków Sekcji Turystycznej T. T., którzy pilnie przebieg jej spraw śledzą, zarzuty pana Uziembły nie są bynajmniej nowością; powtarzają się one ze strony pewnej grupy systematycznie w dyskusjach na Walnych Zgromadzeniach, a nawet znajdują swój wyraz w korespondencjach tatrzańskich, posyłanych z Zakopanego do gazet lwowskich i krakowskich. — Sekcja nie uważała dotąd za stosowne publicznie na te zarzuty odpowiadać, sądząc, że najlepszym ich odparciem jest sama działalność Sekcji i z roku na rok coraz większy jej rozwój i wzrost znaczenia w łonie Towarzystwa Tatrzańskiego. I dzisiaj nie podejmowałbym próżnej dyskusji z panem Uziembłą, który sam członkiem Sekcji nie będąc i od spraw jej stojąc zdala, powtarza jeno bezkrytycznie to, co skądinąd zasłyszał, gdyby nie okoliczność, że sprawa widocznie wchodzi w nową fazę: dzisiaj fikcyjne zarzuty usiłuje się praktycznie wyzyskać, celem „obalenia“ Sekcji i przygotowuje się za pośrednictwem różnych korespondentów opinię publiczną Tow. Tatrzańskiego na to, jakoby należało powołać do życia nową instytucję, któraby „godziwiej“ agendy Sekcji sprawowała.

Nie wchodzę w powody, jakie u rzeczonyj grupy malkontentów akcyę przeciwko Sekcji wywołały; nie skłonny nigdy do podejrzewania kogoś o złą wolę, a tem mniej o pobudki osobistej urażonej ambicji, gotów jestem raczej przypuścić, że zachodzi tutaj przykre, a nieco... zabawne nieporozumienie. Rozpatrzmy tylko bezstronnie zarzuty tak, jak je pan Uziembło formuluje.

Przedewszystkiem zaraz na wstępie niezgodne z istotnym stanem rzeczy twierdzenie, jakoby Sekcja Turystyczna na ostatniem Walnem Zgromadzeniu wypowiedziała się, że pragnie być zamkniętym klubem. Stowarzyszenie bowiem każde przybiera charakter klubowy z chwilą, kiedy wymaga od kandydatów na członków pewnych kwalifikacji i polecenia, a przyjęcie ich czyni zależnem od orzeczenia wydziału lub ogółu swych członków. Każde stowarzyszenie sportowe (w najszerszem i najlepszem tego słowa znaczeniu),

które jeno dba o swoją dobrą fachową opinię i poziom swój pragnie na pewnej utrzymać wyżynie, ten charakter przyjąć musi. Przyjęła go też i Sekcja Turystyczna, ale nie na ostatniem walnem zgromadzeniu, jeno przed kilku już laty, a ci sami ludzie, którzy dzisiaj zarzut jej z tego robić usiłują, nie wówczas przeciw tej naturalnej ewolucji nie mieli, — ba, za tym przykładem nawet podążając, podobny charakter nadali Sekcji Narciarskiej, rozwiniętej z dawnego Zakopiańskiego Oddziału Narciarzy Tow. Tatr., i czynnej Straży Pogotowia Ratunkowego, do której z natury rzeczy nie każdy ze zgłaszających się ochotników może być przyjętym. Różnica cała polega na tem, że Sekcja Turystyczna wysokości kwalifikacji swych kandydatów nie określa, przyjmując w praktyce każdego, kto przez jednego z jej członków polecony dostateczną znajomością gór się wykaże, choćby w życiu swem zgoła żadnych „bohaterskich“ czynów taternickich nie dokonał, podczas gdy Sekcja Narciarska regulaminem określa warunki, niezbyt łatwe do spełnienia, jak na przykład pewną ilość odbytych szczytowych wypraw narciarskich z nie lepszymi od siebie towarzyszami. Dlaczego tedy zarzut — o ile to jest wogóle zarzutem — tworzenia zamkniętego klubu spadać ma wyłącznie na Sekcję Turystyczną? Czy dlatego może, że Sekcja Narciarska, zajmując się sportem par excellence gromadnym, posiada oprócz członków instytucję tak zwanych uczestników bez pełni praw w stowarzyszeniu, której Sekcja Turystyczna nie zna? Uczestnikami w tem znaczeniu Sekcji Turystycznej są w istocie wszyscy członkowie Tow. Tatr., korzystający z jej dorobku taternickiego i stanowiący podłoże, z którego ona szeregi swe uzupełnia. W ten sposób Sekcja Turystyczna z macierzystem Towarzystwem silniej i bezpośrednio jest złączona niż Sekcja Narciarska na przykład — i z tego jej chyba zarzutu robić nie można.

Co znaczy twierdzenie pana Uziembły, że Sekcja Turystyczna, odrzucając „zadania społeczne“ chce jedynie „wewnętrznie pracować“, trudno nawet zrozumieć. Ani bowiem utrzymywanie biura informacyjnego, (które dopiero w bieżącym sezonie z powodu złej pogody i niezmiernie małego ruchu turystycznego w Tatrach nie funkcjonowało regularnie, lecz bynajmniej zwinięte nie zostało, owszem w przyszłym roku będzie zreorganizowane i przez osobną komisję prowadzone), ani wydatny udział Sekcji w komisjach Tow. Tatr. dla robót w Tatrach, dla organizacji przewodników, dla redakcji Pamiętnika itd. itd., ani przystąpienie Sekcji z własnym funduszem do budowy zamierzonego przez Tow. Tatr. Schroniska przy Czarnym Stawie, wydawanie organu turystyce wysoko-górskiej poświęconego, urządzanie wieczorów projekcyjnych, wycieczek instrukcyjnych i odczytów publicznych z zakresu popularnej turystyki, jakie w tym roku miały miejsce, w ścisłem tego słowa znaczeniu „pracą wewnętrzną“ nie jest, lecz wkracza w zakres owych „zadań społecznych“, które Sekcja rzekomo miała odrzucić.

Śmiesznie wobec tego wygląda gołosłowne twierdzenie pana Uziembły, że Sekcja Turystyczna „łamię dotychczasowe tradycje Tow. Tatr., którego wszystkie sekcje właśnie do społecznych celów zdążają“. Przedewszystkiem nawiasowo zauważyć muszę, że społeczny jest raczej wynik pracy poszczególnych Sekcji, aniżeli sam tejże pracy charakter. Panu Uziembło snadź zdaje się, niewiadomo dlaczego, że tę pracę tylko można nazwać społeczną, która się streszcza bezpośrednio w pedagogii i propagatorstwie. Gdybyśmy tak chcieli zacieśnić pojęcie społeczności, to „tradycje Tow. Tatr. łamałaby“ zarówno Sekcja Przyrodnicza jak Ludoznawcza, gdyż żadna z nich bezpośrednio pouczeniem się nie bawi, lecz właśnie ową piętnowaną „wewnętrzną pracą“ we własnym zakresie się zajmuje.

Że zaś Sekcja Turystyczna od obowiązków tak zwanych społecznych, które na nią, jako na sekcję Tow. Tatr. spadają, usuwać się nigdy nie miała ani nie ma zamiaru, najlepszym jest dowodem statut nowo przyjęty, w którym obok wymienionych osobliwych celów Sekcji powiedziane jest wyraźnie, że Sekcja wspomaga Towarzystwo w tym zakresie jego działania, który sprawy turystyczne obejmuje. Wyraz „wspomaga“ jest tutaj jedynie właściwym, gdyż na zupełne i wyłączne przejęcie tych agiend, jak naprzykład czuwania nad instytucją przewodników lub sprawy robót w Tatrach, Towarzystwo by się nie zgodziło, czego już nawet przy sposobności dało dowody.

Gdybym nie był zmuszony uważać pana Uziembły za człowieka źle poinformowanego, który w nie dość znanej sobie sprawie głos zabiera, posądziłbym go chyba o chęć dowcipkowania, gdy zarzuca Sekcji, że przyjmując na siebie zobowiązania wobec Towarzystwa przez otrzymywanie rocznej subwencji i lokalu w Dworcu Tatrz. Tatrzańskim, zobowiązań tych nie wypełnia. Niechże tedy pan Uziembło dowie się, że subwencja Towarzystwa wypłacana jest Sekcji z wyraźnym przeznaczeniem w połowie na wydawanie „Taternika“, w połowie zaś na pokrycie niedoboru z wydawnictwa pism śp. Karłowicza i w rzeczywistości na nic innego nie jest zużywana, lokal zaś, którym zresztą Sekcja Turystyczna w tym roku po bratersku z Sekcją Przyrodniczą z dobrej woli się dzieliła, dostał się jej jako najstarszej sekcji Towarzystwa w tym czasie, kiedy inne sekcje jeszcze nie istniały i bynajmniej jakiejś osobnej prerogatywy nie stanowi. Nie Sekcji Turystycznej to można wyrzucać, że lokal posiada, lecz raczej Towarzystwu, że mimo swoje społeczne cele i zadania, innych swych sekcji ze szkodą dla ich działalności lokalami nie obdarzyło, przedkładając nad to wątpliwej wartości dochód z wynajmowania Dworca Szkole zawodowej przemysłu drzewnego. Gdyby nie gościnność Sekcji Turystycznej, która, jak rzekłem, pokój swój dała przez 10 miesięcy do rozporządzenia Sekcji Przyrodniczej, musiałaby chyba ta ostatnia przestać istnieć, nie mając wprost gdzie przyrzadów swoich pomieścić.

Tak rzeczy oceniając, a jest to jedyne słuszne stanowisko, przyznać trzeba, że Sekcja Turystyczna więcej w zakresie zadań Tow. Tatr. działa, aniżeli by obowiązana była z samego faktu pobierania subwencji na pewien określony cel, nie będącej nadto niczem innym, jak zwrotem pewnej części wkładek, przez członków Sekcji do Towarzystwa wnoszonych. Znacznie też łatwiej jest utrzymać panu Uziembło goślnie, że przez cofnięcie się (?) Sekcji powstała „pewna luka“ w działalności Towarzystwa, niż wskazać choć jeden punkt, na którym by istotnie taka luka powstała, to jest powiedzieć, którego to właściwie ze spadających na nią zadań Towarzystwa Sekcja spełniać nie chce? Podkreślam ten wyraz, gdyż w pra-

ktyce wypełnienie doskonale wielu celów Towarzystwa na liczne napotyka trudności i zarzut niedostateczności środków i osiągniętych przez nie rezultatów w wyższej jeszcze mierze do Towarzystwa całego zastosować by można, aniżeli do którejkolwiek z poszczególnych jego sekcji. W każdym razie Sekcja Turystyczna stworzyła racjonalną technikę taternicką, uprzystępiała góry w moralnym zwłaszcza znaczeniu, zdobywając nietknięte przedtem ludzką stopą szczyty i odkrywając cały szereg nowych dróg, o których zdawała sprawę w swoim organie; członek i założyciel Sekcji, Janusz Chmielowski, przy współpracownictwie innych swych sekcyjnych kolegów wydaje znakomity Przewodnik po Tatrach, któryby się nie dał wprost pomyśleć bez całej wieloletniej działalności Sekcji itd. Słowem wszystko, co w górach zdziałano w ostatnim dziesięcioleciu, miało mniej lub więcej bezpośredni związek z Sekcją Turystyczną: ona to dopiero postawiła taternictwo nasze na tej imponującej wyżynie, że nie obawia się porównania z najlepszymi klubami alpinistycznymi w Europie.

Ale panu Uziembło nie o to chodzi. Jemu nie idzie o intensywność działania, lecz o jego ekspansję: o działanie w szerz. Pomnożywszy dowolnie w dwójnasób ilość tegorocznych wypadków, składa pośrednio za nie odpowiedzialność na Sekcję! „Wie komu di wrone in di klatkies?“ Zaręczam panu Uziembło, że gdy Sekcja będzie intensywniej niż dotąd taternictwo — choćby w najracjonalniejszy sposób — w szerszych masach krzewiła, to ilość wypadków nie zmniejszy się przez to, lecz owszem wzrośnie, bo jak uczy z dziesięcioleci całych zebrana statystyka alpejska, są one zawsze proporcjonalne do ilości ludzi chodzących w góry, a nie do stopnia ich średniego wykształcenia turystycznego, — co zaś do „szkodliwego przykładu“, jaki daje Sekcja, budząc współzawodnictwo, to zdaje mi się, że z zarzutem tego rodzaju nawet polemizować niepodobna! O ile mogłem wyrozumieć, panu Uziembło chodzi głównie o to, że Sekcja nie urządza „zbiorowych, tanich wycieczek dla ludzi, których na przewodnika nie stać!“ Tem rzeczywiście Sekcja się nie zajmowała i o ile wiem — jako taka — zajmować się nie myśli, uważając za rzecz niewłaściwą dla siebie stwarzanie konkurencji zawodowym przewodnikom oraz akademickim klubom turystycznym, które ten proceder oddawna uprawiają. Z tego jednak nie można kuć zarzutu, jakoby Sekcja dla krzewienia taternictwa „w szerz“ na drodze praktycznej wogóle nic nie robiła. Pan Uziembło bardzo słusznie podnosi z uznaniem wycieczkę informacyjną na Swinnicę, urządzoną przez pp. Zaruskiego i Znamięckiego, oraz poprzedzającą ją pogadankę, która zgromadziła około 30 słuchaczy, — dlategoż atoli nie raczył wspomnieć przy sposobności o takiej w tym roku nieco wcześniej zarządzanej z ramienia Sekcji wycieczce pod przewodnictwem pp. Kulczyńskiego i Świerża, ani o popu-

BENZ

FILIE: w Krakowie, Grand Hotel

Telefon
Nr. 1026

we Lwowie, ul. Kochanowskiego 4

Dom
Schumana.

Oddział dla samochodów:

SAMOCZODY LUKSUSOWE,
" OSOBOWE,
" CIĘŻAROWE,
OMNIBUSY i t. d. i t. d.

Oddział dla motorów stałych:

dla celów przemysł. i urzędzeń światła.
Motory ssąco-gazowe Diesell'a. □ Urządzenia kinematogr.
Rynek gł. 43, w Krakowie.

larnych odczytach taternickich Sekcyi, których z górą 130 osób słuchało?

Pedagogiczna działalność i propagowanie turystyki w szerokich kołach nie jest naczelnym zadaniem Sekcyi, która się utworzyła głównie, aby taternictwo rozwijać i w łonie swem pielęgnować, że jednak Sekcyja i tej pośredniej misyi swojej, przypadającej jej z charakteru jej przynależności do Tow. Tatr. bynajmniej nie lekceważy, dowodem jest, że nie zadowalniając się dotychczasowem swoim wpływem, którego wynikiem jest rozbudzenie taternictwa takie, o jakim przed istnieniem Sekcyi mowy nawet być nie mogło, zaprzagnęła ująć tę sprawę w pewien system i powołała w tym roku z łona swego osobną komisję, któraby się krzewieniem wysoko-górskiej turystyki w najracjonalniejszy sposób zajęła. A że przy sposobności stała się rzecz nad wszelki wyraz komiczna, że ludzie, którzy na walnych zebraniach najostrej Sekcyi brak uorganizowanej pedagogicznej działalności zarzucali, obecnie wyboru do tej komisji nie przyjęli, chcąc snadź coüte que coüte mieć i nadal sposobność czynienia zarzutów: to już chyba winą Sekcyi nie jest ani ostatecznie postaci rzeczy nie zmienia. Sekcyja obowiązek swój spełniła, dając sposobność członkom swym do pracy w kierunku, który uważali za pożyteczny, gdy ci jednak z niepojętych przyczyn z tego nie zechcieli skorzystać, rzeczona komisya przez to istnieć nie przestanie, lecz w innym składzie, prowadzona przez ludzi, którym mniej będzie zależeć na tem, co mówią, a więcej na tem, co robią, zacznie już z początkiem najbliższego sezonu systematyczną pracę, przygotowawszy sobie przez zimę cały plan działania.

Jak w świetle tych faktów, które podaję tutaj szkieletowo, nie kusząc się nawet o zupełny obraz dziesięcioletniego dorobku Sekcyi, wyglądają fikcyjne, z nieświadomości czy obałamucenia snadź płynące zarzuty pana Uziembły, dodawać już chyba nie potrzebuję. Każdy ma prawo gardłować za „potrzebą utworzenia nowej instytucji“ sc. sekcyi Tow. Tatr., inna jednak rzecz, czy potrzeba taka w zakresie turystyki rzeczywiście istnieje? Sekcyja Turystyczna wszystkie powierzone sobie agiendy Towarzystwa spełnia zadawalająco — a dąży nieprzerwanie do ich doskonałego spełnienia — i dopiero gdyby wedle rady pana Uziembły istotnie „cofnęła się ze swej drogi“, mogłaby się wyłonić kwestya, kto ma objąć jej zadania? Dopóki jednak na drodze swej się znajduje — a schodzić z niej nie ma zamiaru ani potrzeby, niczyja obrażona ambicyja nie wystarczy do tworzenia w łonie Tow. Tatr. nowej, quasi konkurencyjnej, a zgoła bezużytecznej instytucji w zakresie turystyki. Poza Towarzystwem — jak wola: droga otwarta. Sekcyja Turystyczna zaś będzie umiała wszelkim zakusom na swe istnienie i powagę należyta a godną dać odprawę.

Jerzy Żuławski.

Z powodu ostatniej wyprawy Pogotowia.

W dniu 4 b. m. Straż Ratunkowa Pogotowia znowu wyruszyła w góry. Nazwiska poszukiwanej osoby nie podaję — podały je zresztą gazety — gdyż nie o osobę mi w artykule tym idzie.

Cztery dni bez przerwy deszcz padał, w górach siompawica rozlała się morzem, zimno, ciemno, chmury po samej ziemi się wlokły, jak ptaki olbrzymie z rozpuszczonemi skrzydłami. W taki czas Pogotowie poszło na wyprawę. *Dura lex, sed lex.* Podzieleni na dwa oddziały, przeszukaliśmy Zawrat i łąby pod Małymi Kozimi, Kozią i Pustą Dolinką, ściany i łąby pod Zamarłą Turnią; Zmarzłą i Kozią Przełęcz. Błąkając się w lodowatych ciemnościach, przemokli do nitki, doszliśmy do Morskiego Oka i tam telefonicznie dowiedzieliśmy się, że osoba, którą szukaliśmy, żywa i zdrowa od kilku dni bawi w schronisku na węgierskiej stronie. Jakkolwiek ucieszyła nas ta wiadomość, nie mogliśmy się jednak oprzeć przykreemu poczuciu zmarnowanych wysiłków i czasu. Wiem, że ze strony turysty nie było tu planowanego żartu, wszakże zestawienie faktów ma wszystkie cechy złośliwej zabawy.

Że ktoś idzie na wycieczkę — niema w tem nic złego; że bawi na wycieczce dzień, dwa, tydzień — ile mu się podoba — nie można mieć nic przeciwko temu; owszem działalność Towarzystwa Tatrzańskiego w głównej mierze ku temu jest skierowaną, ażeby więcej było udających się na wycieczki i jednodniowe i tygodniowe; nie można wszakże, idąc na tygodniową wycieczkę, uprzedzać domowników lub znajomych, że „jutro albo pojutrze wrócę“, jak to właśnie miało miejsce w ostatnim wypadku.

Co w takich razach czynić ma Pogotowie, którego obowiązkiem jest „poszukiwanie zaginionych turystów i niesienie pierwszej pomocy w nieszczęśliwych wypadkach na obszarze Tatr?“ Czy odmówić pomocy? A jeśli później zostanie stwierdzone, że potrzeba jej rzeczywiście tu zachodziła? Więc iść? Iść w mrok, w deszcz, w ociekające wodą, olodzone turnie, ażeby na podobieństwo zabłąkanych czy obłąkanych tłuc się po czeluściach tatrzańskich, bez żadnych, rozumie się, widoków znalezienia kogoś, albo przyjscia mu z pomocą, gdyż węgierskie schroniska dostatecznie są ciepłe i w żywność zaopatrzone.

A gdy już kogoś los niespodziewanie dłużej w górach zatrzymał, czy trudno z pierwszego schroniska, np. tym razem z Morskiego Oka, gdzie był ów turysta, zanim zmienił marszrutę wycieczki, wysłać depechę lub kartkę mniej więcej tej treści: „jestem zdrow, wrócę kiedy zechcę?“ Oczywiście nie trudno.

Turystyka jednak nasza, jakkolwiek pół wieku blisko życia licząca, za młoda jest jeszcze, ażeby podobne normy postępowania wśród ogółu się ustaliły.

Tylko

8.000 K.

kosztuje samochód **LAURIN & KLEMENT**, 12/14 HP. 4 cylindr, 4 szybkości w przód i jedna w tył, koła 760/90, 4 siedzeń, dach, 3 latarnie, generator, trąba z węzłem, blacha ochronna między stopniami. Inne typy: 18, 20/25, 25/32, 40/45 HP. — poleca:

Auto Central Garage „Star“ Kraków XII (Zwierzyniec) ul. Lelewela 1. 3.
Telefon Nr. 1500.

Tamże Skład wszelkich przyborów. — Stock Semperit. — Kupna okazyjne. — Wynajem samochodów.

Niestety, nie można wątpić, iż Pogotowie, które w tym sezonie dość miało pracy potrzebnej, niezbędnej, nie-jeden raz jeszcze — jak onegdaj — będzie chodzić po Tatrach, szukając... dnia wczorajszego.

M. Zaruski.

Wiadomości bieżące.

Liczba gości, którzy bawili względnie bawią w Zakopanem od 1 stycznia 1912, wynosi 10.938 osób t. j. o 45 osób więcej niż w roku ubiegłym o tej samej porze.

„**Dzień kwiatka**“ na rzecz Towarzystwa „Domu zdrowia nauczycielstwa polskiego“, odłożony z powodu niepogody, odbył się w Zakopanem dnia 15 sierpnia i przyniósł czystego dochodu koło 800 koron.

Tegoż dnia staraniem kierownika szkoły WP. Smidowicza urządzony został „dzień kwiatka“ w Ponoronie i przyniósł kwotę 54 kor. 93 hal., zaś dnia 4 sierpnia w Nowym Targu dzięki staraniom WP. insp. Lipeckich — z dochodem 144 kor. 20 hal.

Ogólny zatem dochód, po potrąceniu kosztów, w kwocie blisko 400 kor., wynosi około 1.000 kor.

Wszystkim tym, którzy ponieśli trudy przy urządzeniu tych „dni kwiatka“ lub łaskawie podjęli się sprzedaży kwiatów przy stolikach, Wydział Towarzystwa składa na tem miejscu serdeczne podziękowanie.

Za Wydział: Prezes Dr. Edmund Brzeziński, sekretarka Helena Brzezińska.

Dziesięciolecie wyroku w sprawie o Morskie Oko. Dobiega obecnie lat dziesięć, jak zapadł wyrok ostateczny, przysądżający nam Morskie Oko. Dnia 13 września 1902 r. sąd rozjemczy w Gracu rozstrzygnął spór o granicę polską w Tatrach w myśl naszych żądań. Spór dawny sięgający wstecz czasów z przed pierwszego rozbioru naszej Rzeczypospolitej, a tyżący się najpiękniejszego zakątka Ojczyzny, poruszył do głębi uczucia całego narodu. Był on niejako symbolem walk naszych o własność ziemi ojczystej. Chodziło o niewielką, a jednak tak drogą część kraju, o te „wolności ołtarze“, których własność była zagrożona.

W niewoli wzrosli, przywykli do krzywd ciągłych, rozpaczliwie broniliśmy Morskiego Oka. I zaświtało nam zwycięstwo w imię słuszności i sprawiedliwości. Sąd międzynarodowy wydał wyrok, usuwający krzywdę bolesną, wskazał niejako, że prawa nasze mogą liczyć na sprawiedliwość, dodał otuchy w walkach innych i pokrzepił na przyszłość.

Kiedy więc zbliża się chwila rocznicy dnia tego pamiętnego, winniśmy ją uczcić wspomnieniem w całej Polsce, a obchodem uroczystym w samych Tatrach. Niech dzień ten pamiętny stanie się świętem narodowym, rocznicą zwycięstwa praw naszych, a jutrenką lepszej przyszłości.

W sprawie obchodu dziesiątej rocznicy niepodzielnego posiadania Morskiego Oka zwracam się przedewszystkiem do instytucyj i stowarzyszeń na Podhalu, bo ich powinnością jest urządzenie odpowiedniej uroczystości, która odbije się żywym odgłosem po całej Polsce.

Dr. St. Eljasz Radzikowski.

Na dochód Tow. weteranów z r. 1863. Sympatyczną seryę kolorowych znaczków listowych wydała w tych dniach Krakowska Delegacja Towarzystwa wzajemnej pomocy uczestników powstania. Piękne te znaczki, wydawcy polecają Rodakom i proszą o liczne używanie i rozpowszechnienie, gdyż dochód z nich będzie pomocą wielu biednym do pracy niezdolnym starcom, którzy w chwili, gdy myśl ratowania ojczyzny wezwała do walki o wolność, nie wahali się poświęcić życie i mienie.

Znaczki te są do nabycia w „Przytulisku uczestników powstania plac Biskupi 1. 16, w handlach papieru, u osób upoważnionych osobnem pełnomocnictwem do sprzedaży

i w biurze Wydawniczym Krakowskiej Delegacji Towarzystwa uczestników powstania z r. 1863 w Krakowie, ulica Długa 1. 10.

Automobile co raz więcej dają się nam we znaki. 26 sierpnia jechał jakiś „zażarty automobilista“ koło godziny dziewiątej wieczorem przez ulicę Sienkiewicza ku Przecznicy, nie mając mimo panujących ciemności zaświeconych latarni i dlatego wpadł na dorożkę wiozącą panią M., z dzieckiem i sługą. Doróżkarz spadł z koźła, powóz został silnie uszkodzony, na szczęście obeszło się jednak bez poważniejszego wypadku. Automobilista, zamiast zatrzymać się i nieść pomoc poszkodowanym przez siebie, umknął i dopiero po jakimś czasie odszukał go potłuczony doróżkarz w pewnym garażu.

Przecież mamy prawo upominać się o jakieś zarządzenia, tyżące się ruchu automobilowego, któreby obowiązywały przynajmniej w pełnym sezonie. Tych wyścigów uprawianych po najruchliwszych ulicach Zakopanego, tych tumanów kurzu i kłębow duszącego benzynowego dymu, mieliśmy za wiele w tym sezonie i dlatego sprawy tej nie spuścimy z oka, aż ona jakoś zgodnie z przepisami, obowiązującymi w całym świecie, zostanie załatwioną.

Sezon się skończył. Zaznacza się ten koniec, jak co roku, nagłą pustką na ulicach i piękną pogodą. Mniej gwaru i ruchu, mniej wesołości i strojów, a za to więcej słońca. Dorocznym zwyczajem zapanowała z końcem sierpnia wspaniała pogoda i trwać już ona będzie z pewnością, jak zwykle przez całą jesień. I aż dziwno, że ludzie o tem nie wiedzą, czy wiedzieć nie chcą i w tym najpiękniejszym czasie nie zjeżdżają licznie do Zakopanego. Wolą moknąć i brodzić po błocie w „urzędowym“ sezonie, jak przepędzić tu wrzesień, lub październik, chociaż wiemy, że to czas najpiękniejszy w roku.

Napad w „Kościeliskach“, opisywany i powtarzany przez kilka dzienników, narobił wiele wrzawy. Informowaliśmy się w Biurze Komisji klimatycznej i tam nas zapewniono, że nikt ze skargą w tej sprawie się nie zgłaszał. Podniesione zatem przez korespondentów, a nawet napadniętego pana zarzuty, że nie znalazł on w „klimatyce“ — żadnej sprawiedliwości, nie są wobec powyższego wyjaśnienia — ścisłe i zgodne z prawdą. Inspektor Stacji klimatycznej, chociaż nie posiada władzy policyjnej w Zakopanem, a tem mniej w Kościeliskach, z pewnością byłby poszkodowanych opieką otoczył i o wyszukanie winnych się postarał, gdyby był o owym napadzie zawiadomionym.

Dr. Jan Gawlik chirurg, kierownik szpitala klimatycznego, po jedenastoletnim pobycie, opuszcza Zakopane i przenosi się do Krakowa. Lekarze zakopiańscy w uznaniu jego wydatnej pracy i koleżeńskich zalet, zebraли się celem pożegnania go w dniu 1 września w jego mieszkaniu i ofiarowali mu na pamiątkę obraz, zakupiony na wystawie w „Bazarze polskim“.

Dr. Gustaw Nowotny, były sekundaryusz Szpitala św. Łazarza przy prof. Rutkowskim w Krakowie, przeniósł się na stały pobyt do Zakopanego i objął prywatną lecznicę chirurgiczną po Drze Gawliku i kierownictwo klimatycznego szpitala.

Szkoła prywatna koedukacyjna w Zakopanem pp. Zofii i Ksawerego Praussów prowadzona w ostatnim roku szkolnym we willi Stella, przeniesioną obecnie została do nowej willi przy ul. Sienkiewicza.

Z wydanego obecnie sprawozdania widać, że założyciele zrozumieli dobrze potrzebę takiej instytucyj w Zakopanem i umieli ją w czyn wprowadzić. Odpowiada ona potrzebom przyjezdnych i stałych mieszkańców, uczy i kształci i wychowuje.

A że Zakopane posiada właśnie warunki nadzwyczajne dla rozwoju działwy pod każdym względem, więc wdzięczność się należy i uznanie pp. Prausom za myśl szczęśliwie podjętą i tak dzielnie przeprowadzoną, Kształcić się w tej szkole mogą dzieci i tutejsze i z prowincyj

zabranych gdyż program uwzględni także wymagania szkół rosyjskich.

Dziecko chowane i uczone na łonie naszej przepięknej przyrody, nie przeciążane bynajmniej pracą umysłową, a zajęte w miarę sił i pracą fizyczną, przy przestrzeganiu najściślejszym zasad zdrowotności rozwija się i robi nadzwyczajne postępy.

Do czterech przygotowawczych oddziałów, które odpowiadają mniej więcej czterem naszym klasom normalnym przyjmuje się dzieci w wieku od lat 6—10.

Drugi oddział szkoły z programem klas gimnazjalnych jest obecnie zupełnie zbytecznym wobec tego, że z dniem 15. września rozpoczyna w Zakopanem swą pracę wychowawczo naukową „Prywatne gimnazjum realne z internatem“, zatwierdzone już przez Władze krajowe.

Bez szkody zatem dla doskonałego oddziału pierwszego przygotowawczego, może i powinien być ten drugi wyższy oddział Szkoły pp. Praussów zwiniętym.

Ruch esperancki. W niedzielę, 8. b. m. o godzinie 5. po południu odbędzie się w sali „Sokoła“ w Zakopanem odczyt L. Kronenberga, na temat „Co to jest Esperanto“. Wstęp na salę 25 hal. We wtorek, 10. b. m. rozpocznie się w hotelu „Staszczkówna“ publiczny kurs Esperanta, trwający 4 tygodnie. Opłata za kurs 10 kor.; wpisy przyjmuje dom handl. kom. Z. Rembowski, Krupówki, obok poczty. Dochód z odczytu i kursu przeznaczony na założenie Tow. „Esperanto“ w Zakopanem. Publiczność nasza weźmie z pewnością liczny udział tak w odczycie jakoteż i w kursie.

Zakopiańskie Koło Tow. Szkoły Ludowej. Fejstyn urządzony dnia 15. sierpnia 1912 r. na dochód Koła przyniósł w dochodzie brutto 1178:36
rozchody wynosiły 524:69
otrzymano 653:67
wyplacono 10% Tow. św. Salomei 65:30
wpłynęło do kasy 588:37

Na tem miejscu Zarząd składa serdeczne podziękowanie wszystkim, którzy przyczynili się bądź datkiem, bądź fantami lub pracą do zebrania powyższej kwoty na rzecz Towarzystwa.

Zarząd składa podziękowanie p. Filipowi Bechtloffowi, płatniczemu w cukierni p. Przanowskiego za wpłacone przez tegoż do kasy Towarzystwa fundusze zbierane od gości na bloczki rachunkowe.

Felicja Heitzmanowa
przewodnicząca

Na dochód Macierzy szkolnej Ks. Cieszyńskiego odbył się w Zakopanem:

a) dnia 21 sierpnia w sali „Sokoła“ wiec, zagajony przez prof. Twardowskiego z odpowiednią przemową prof. Romera o zadaniach i celach Macierzy i sprawozdaniem z działalności Macierzy przez p. Kiedroniową, delegatkę tej instytucji. Na ulicach Zakopanego były zbierane składki.

b) dnia 23 sierpnia odbył się w sali Hotelu Morskie Oko, wieczór artystyczny z łaskawym udziałem WW. Pań Solskiej, Lachowskiej, Łusakowskiej i WW. Panów Zielińskiej i Ritigstejna.

Czysty dochód otrzymano w kwocie 1.943 K. 88 h. za co Komitet Dnia Macierzy składa serdeczne podziękowanie wyżej wymienionym osobom, jak również Zarządowi „Sokoła“ za bezpłatne udzielenie sali, panom Swierpawskiemu i Łusakowskiemu za wielką ulgę w opłacie za salę w hotelu Morskie Oko, p. Zwolińskiemu za bezinteresowną sprzedaż biletów, oraz panom uproszonym przez Komitet, a szczególnie pani Kiedroniowej za usilną pracę w urzędzeniu Dnia Macierzy, zbieranie składek i sprzedaż biletów.

Inż. Kaliński
przewodniczący Komitetu.

Zakopane 2. września 1912.

P. Leon Wyrwicz, ulubieniec krakowskiej publiczności, znany z występów w „Wesołej Jamie“ na wystawie ar-

chitektonicznej, dał w Zakopanem dwa wieczory w sali hotelu „Morskie Oko“ ze współudziałem p. Wolskiego. Znakomite jego „migawki“, przedstawiane bez jakiegokolwiek aparatu scenicznego i aktorskiego, bawiły szczerze swym dowcipem i nadzwyczajną sztuką obserwacji. Oklaskiwaliśmy nawet „dzień kwiatka w Zakopanem“ i przyjęście esperantystów i tańce góralskie w Kuźnicach.

Bal na dochód Domu Zdrowia „Pomoc Bratnia“, mimo poważnej konkurencji ze strony balu domowego, który się odbył kilka dni przednim, zapełnił pięknie i gustownie przybraną salę hotelu „Morskie Oko“ bardzo doborową publicznością. Bawiono się ochoczo do samej rana, a dochód czysty wynosi około 500 K.

NADESŁANE.

Nauczyciel polskich szkół średnich w Warszawie
pozostaje przez zimę w Zakopanem.

Języki starożytne, język i literatura polska, historia, rosyjski.
Ul. Sienkiewicza 20, Willa „Promienna“, Nr. mieszkania 11. Zastać można do 9 r. i od 3—4 po poł.

DOM KOMISOWY

pod firmą

A. MODLIŃSKI i SP.

przeniesiony został

do lokalu Banku w „Bazarze polskim“.

Tel. N. 67.

Pośredniczy w kupnie i sprzedaży domów i terenów. — Wyrabia wize paszportów i legalizację dokumentów. — Przyjmuje prenumeratę pism i ogłoszenia. — Sprzedaje węgiel hurtownie. — Udziela informacji bezpłatnie w sprawach dotyczących Zakopanego i innych.

Zakopane, ul. Kościeliska willa „Orla“.

Pensjonat St. Węclewskiej

przeniesiony z willi Warty.

Pokoje wygodne, słoneczne z widokiem na góry, z werandami oszklonemi.

Ceny umiarkowane.

Ceny umiarkowane.

Sprzedaż węgla

Tel. Nr. 67.

z Dąbrowy Górniczej, hurtownie i detalicznie.

Dom komisowy, A. Modlińskiego.

Hotel i Restauracja „Staszczkówka“

Zakopane, Krupówki 15.

Pokoje słoneczne i suche. — Oświetlenie elektryczne. Kuchnia doskonała. Powozy i landa na miejscu. Bilard piramidkowy.

CENY PRZYSTĘPNE.

Szkoła prywatna

K. Praussa

w Zakopanem.

Zapisy do szkoły i internatu przyjmuje oraz wszelkich wyjaśnień udziela Zarząd. Biuro otwarte codzień prócz świąt i niedziel od godz. 3-ciej do 4-tej p. p. przy ulicy Przecznicza L. 23.

MAGAZYN FUTER

Stanisława Wrońskiego Synów

Kraków, Plac Szczepański Nr. 2

poleca futra w wielkim wyborze.

PIERWSZORZĘDNA PRACOWNIA.

LISTA GOŚCI

od dnia 22 sierpnia do 7 września 1912 roku.

Aredzki Teodor	Łódź	H. Centralny
Adolf Czesław	Baligród	Z. dra Chramca
Ashley Karolina	Ameryka	H. Kuliga
Albrecht Marya	Warszawa	Z. dra Chramca
Anbelany Hugo z córką	Wiedeń	H. Stamary
Barcz Zofia	Poznań	Gerlach
Banczyk ks. Konstanty	Tyniec	Szkolna 10
Banelówna Ella	Podgórze	Grabówka
Baranowska Klotylda z córką	Moskwa	Z. dra Chramca
Bardach Dr. Ignacy z rodz.	Lubaczów	H. Morskie Oko

Błahowski Aleksander z rodz.	Sucha	H. Sport
Baumeyer Franciszek z żoną	Drezno	H. Morskie Oko
Baster Józef i Władysław	Chrzanów	Janina
Bajon Michał	Ks. Poznańskie	H. Morskie Oko
Brannstein Stanisław	Warszawa	Z. dra Chramca
Baranowska Marya	Warszawa	Turnia
Baranowska Anna	Warszawa	H. Turystów
Bandurska Helena z córką	Petersburg	"
Bernatowicz Antoni i Zofia	Lublin	"
Bednarzewski Dr. Stanisław	Rosya	"
Breitenfelder Wiktor	Węgry	"
Berent Anna z synem	Warszawa	"
Berlioczówna Eleonora	Łódź	"
Beymówna Marya	Kraków	"
Bechtloff Gustaw	Drohobycz	"
Breitkopf Stanisław	Warszawa	"
Bembenek Katarzyna	Biskupin	Wanda
Breit Teofil	Kraków	"
Belowna Zofia	Warszawa	Z. dra Chramca
Beldegrün Zacharyasz	Wiedeń	Nowotarska 12
Beber Dr. Rudolf	Łomża	H. Morskie Oko
Białkowski Bolesław	Lwów	H. Kuliga
Biały Jan	Miechów	H. Turystów
Birnbaum Emanuel	Kraków	H. Centralny
Biegeleisen Ida	Kraków	Imperial
Biesiadecki Władysław	Lwów	H. Morskie Oko
Bican Ignacy	Susice	Nowotarska 22
Biliński Edmund z żoną	Lwów	H. Stamary
Bodzyński Józef z rodz.	Lwów	Staszczkówka
Borzęcka Lina	Kraków	Z. dra Chramca
Bossowski Dr. Franciszek	Kraków	"
Borowski ks. Kazimierz	Francya	Staszczkówka
Borowik Helena z synami	Warszawa	"
Bohdanowicz Józef z żoną	"	H. Morskie Oko
Borkowski Kazimierz	Warszawa	H. Sport
Bohszczanin Jadwiga z córką	"	Oleńka
Bzowski Kazimierz z rodz.	Drogina	H. Morskie Oko
Borkowska Antonina	Strzemieszyce	Warszawianka
Boemelburg bar. Konrad	Węgry	H. Morskie Oko
Boemelburg br. Ilona	Budapeszt	"
Blumenfeld Marya	Kraków	Jolenta
Łukowski Karol z żoną	Król. polskie	Borek
Bukowski Stefan z żoną	Warszawa	"
Bukowski Jan z żoną	Król. polskie	Borek
Budkiewicz Janina	Łódź	Saryusz
Brustman Franciszek z rodz.	Charlottenburg	Z. dra Chramca
Blumenfeld Emanuel	Kraków	H. Morskie Oko
Bydałek Czesław	Poznań	Grabówka
Cerol Klara	Londyn	Orla
Celf Stanisław	Kraków	Obrochtówka
Ceremowska Jadwiga	Gub. Kijowska	Zacisze
Ciupińska Antonina	Warszawa	Nowotarska 198
Ciechoński Ludomił z żoną	Azya	H. Morskie Oko
Cielewski Stefan	Lublin	Marya
Ciołkosz Kasper	Tarnów	H. Kuliga
Ciesielczuk Józef	Hrubieszów	Borek
Cholewińska Jadwiga z córką	Lublin	Staszczkówka
Chalicki Władysław	Kijów	H. Morskie Oko
Chmura Dr. Wincenty z żoną	Kraków	"
Chalicki Władysław	Smolary	Liliana
Chrzanowska Janina	Bielsko	Liliwa
Chmielowska Olga	Sarajewo	Szałas
Chochołowa Wiktorya	G. Radomska	Ogrodowa 4
Czubek Jan	Kraków	Zamoyskiego 10
Czaplicka Zofia	Miechów	Modrzejów
Czyszczan Stanisław	Kraków	Staszczkówka
Czyszczan Dr. Kazimierz	Kraków	"
Czarkowski Marian	Rosya	Gubałówka
Czermiński Władysław	Warszawa	Janina
Czarochowska Józefa	Król. polskie	Szałas
Dąbrowska Helena	Warszawa	Helena
Dąbrowski Dr. Tomasz z żoną	Chrzanów	Podlasie
Działuk ks. Michał	Ostrów	Staszczkówka
Drewnowska Marya	Lwów	Marszałkowska
Dresner Dr. Juliusz z żoną	Tarnów	H. Morskie Oko
Denes Franciszek z córką	Węgry	H. Turystów
Demkowitz Leon	Budapeszt	Staszczkówka
Drewnowska Marya z córką	Lwów	Turnia
Dziewulska	Łódź	Czarny Staw
Diamant Izak	Lwów	Pomoc Bratnia
Dzierożyńska Marya	Warszawa	H. Morskie Oko
Dzikowicz Helena	Sambor	Polonia
Dintenfass Helena	Tarnów	Klemensówka
Diweky Dr. Etienne	Alsokubin	H. Morskie Oko
Dziuba Zofia	Zamość	Litwinka
Dzikowska Anna	Lwów	Antałówka 618
Dmojak Wojciech	Czernichów	H. Kuliga
Dworiski Jan	Zakopane	Staszczkówka
Donas Józef z bratem	Andrychów	"
Dominik Franciszek	Lwów	Krupówki 51

Drożdż Józef	Wiśnicz	H. Kuliga	Fuhrmann Anna z synem	Żywiec	H. Morskie Oko
Downarowicz Dr. Michał	Warszawa	H. Morskie Oko	Frylingowa Walentyna z cór.	Lwów	Nowotarsk. 1229
Downarowicz Stefan	Warszawa	Gerlach	Fryling Mieczysław z rodz.	Lwów	Żywieczańskie
Dobrowski Stefan	Warszawa	Jasna	Frydrychewicz Balbina z cór.	Warszawa	H. Centralny
Dudzik Nikary	Wrocław	Wójtówka	Grawit Piotr	Kurlandya	Czarny Staw
Dupatówna Marya	Stary Sambor	Świetlana	Grabowski Władysław	Kraków	Zagórze
Eks. Długosz Wład. z żoną	Siary-Gorlice	H. Morskie Oko	Gawor Henryk z rodz.	Wadowice	pod Sobieskim
Dubiecki Tadeusz	Kraków	H. Kuliga	Głazor Stanisław	Ustrzyki-Dolne	Turnia
Dunkelblum Ezryel i Menek	Podgórze	Kościeliska 80	Gartenberg Paulina z siostrą	Podgórze	Grabówka
Dubiecki Tadeusz	Kraków	Podlasie	Grandenbergowa Aniela	Warszawa	Fortunka
Dymitrowicz Kazimierz	Warszawa	Zagórze	Głazewska Adela	Chmielowa	Z. Dra Chramca
Drygos Marian	Poznań	H. Kuliga	Gażyński Kazimierz z żoną	Kraków	H. Morskie Oko
Eisenbachówna Regina	Kraków	Pomoc Bratnia	Gałkówna Marya	Kraków	H. Kuliga
Erbrich dr. Feliks	Warszawa	Warszawianka	Graf Jan z żoną	Sambor	Gerlach
Erszesek Meier	Kraków	Nowotarska 10	Garfein Stanisław	Lwów	Obrochówka
Efrust Jakób	Warszawa	Anielówka	Grabowski Antoni z żoną	Kraków	Krupówki 6
Emeryk Jan	Zamość	Litwinka	Grządzielski Jan	Kraków	do Rojów
Ebenrytter Jan z rodz.	Pabianice	Ogrodowa 4	Grabowski Władysław z żoną	Lwów	Krupówki 51
Falkowska Stanisława	Wilno	Kasprusie 41	Gasiorowski Janusz	Kraków	H. Morskie Oko
Frączek Józef	Warszawa	Pręcznica 23	Głazowski Telesfor	Myszków	Warta
Flasińscy Antoni i Zofia	Lwów	Ostoja	Gąsiorowska Paulina	Rzeszów	Lida
Franzosa dr. Jnliusz z żoną	Tarnopol	H. Morskie Oko	Gancarczyk Józef	Kraków	Ukraina
Franke Karol	Łódź	Janina	Grzebińska Marya z rodz.	Warszawa	Bystre 1666
Fangor Leopold z żoną	Mielec	H. Morskie Oko	Gawroński dr. Juliusz	Wiedeń	Z. Dra Chramca
Franke Felicya	Łódź	Z. Dra Chramca	Grabowska Zofia	Lwów	Z. Dra Chramca
Frenkel dr. Stefan	Lwów	Zacisze	Grabowski dr. Mieczysław	Lwów	Z. Dra Chramca
Frey Egmont z żoną	Wrocław	Stamary	Geppert Marya	Kraków	H. Turystów
Freiman Baruch	Kraków	H. Morskie Oko	Gebhardt Jan	Kraków	H. Warszawski
Frenkel dr. Herman	Wiedeń	Ukraina	Głębocka Aldona	Kraków	Krywań
Feller Leopold	Lwów	Klemensówka	Ginsberg Herman	Kraków	Kasprusie 9
Freund dr. Jonasz	Sambor	H. Morskie Oko	Gielbet Gusta	Chrzaaów	Nowotarska 16
Federowicz Zofia z synem	Kraków	Jordanówka	Gorzowska Marya	Kraków	Z. Dra Chramca
Feld Chaim	Wiedeń	Nowotarska 10	Glogierowa Michalina z córką	Galicja	Bogdanówka
Ficki Stanisław	Warszawa	H. Centralny	Górka Ludwik z rodziną	Kraków	H. Morskie Oko
Filipkiewicz Jan z żoną	Kraków	Fortunka	Gończkowska Aniela	Oświęcim	Płazówka
Friedmanowa Stella z córką	Warszawa	Imperial	Goldstein Roman	Radwanowice	Grabówka
Fonferko Ida z rodz.	Żywiec	Zakrzówek	Grodzicka Zofia	Moskwa	Z. Dra Chramca
Froelich Paulina	Warszawa	Z. Dra Chramca	Gross dr. Daniel	Tarnopol	H. Morskie Oko
Fronczek Kazimierz	Warszawa	Marya	Gorgosch Izidor K. z rodz.	Kraków	Czarny Staw

Spostrzeżenia meteorologiczne Stacji Meteor. Sekcji Przyrodniczej Tow. Tatr. za sierpień 1912.

Dzień	Średnia dzienna ciśnienia powietrza red. do 0° w m. m.	Temperatura powietrza w C°					Wilgotność powietrza względna w %			Zachmurzenie w skali od 0 do 10			Kierunek i siła wiatru w skali od 0 do 10			Opady w ciągu 24 godzin		Ilość godzin słonecznych	Temperatura insolacyjna C°	UWAGI	
		g. 7 r.	g. 2 pp.	g. 9 w.	maxim.	minim.	g. 7 r.	g. 2 pp.	g. 9 w.	g. 7 r.	g. 2 pp.	g. 9 w.	g. 7 r.	g. 2 pp.	g. 9 w.	ilość mm.	jakość				
1	688.5	14.8	21.6	13.4	22.9	6.2	82	49	84	1	4	1	N ₁	SW ₁	S ₁				g. m.	48.5	
2	87.3	14.4	23.0	15.8	24.6	7.9	84	45	74	0	7	2	O	W ₂	S ₁			9.30	10.30	50.0	
3	88.8	17.6	17.8	13.4	23.1	12.1	71	78	95	3	10	10	S ₁	NW ₂	N ₁	12.5	Deszcz	2.20	44.3	Burza	
4	92.1	11.6	19.2	12.8	20.5	11.0	91	60	92	10	1	1	NE ₁	N ₁	W ₁			6.40	46.0		
5	89.5	13.8	24.2	14.4	25.0	7.5	89	43	80	1	3	1	O	S ₃	O	0.5	Deszcz	11.30	49.3		
6	87.1	16.9	22.1	13.6	23.3	11.2	70	50	87	7	7	7	S ₁	S ₃	S ₂	6.4	Deszcz	2.50	48.5	Burza	
7	86.5	14.5	23.4	18.0	23.5	10.6	81	47	66	5	6	9	O	S ₃	W ₂	12.8	Deszcz	6.20	46.5		
8	83.3	13.3	10.2	8.4	18.5	7.9	89	88	92	10	10	10	O	W ₃	W ₁	14.3	Deszcz			Burza	
9	86.1	8.8	11.0	9.8	11.7	8.0	91	80	83	10	10	10	W ₃	W ₂	W ₄	10.3	Deszcz				
10	88.2	9.4	13.6	8.1	14.5	7.2	79	57	82	9	8	1	W ₂	W ₂	S ₁			2.—	37.5		
11	86.5	9.9	14.5	9.8	15.3	6.5	68	60	94	10	7	10	O	SW ₁	O	11.9	Deszcz	1.10	37.2		
12	87.9	8.4	8.6	5.4	11.5	5.0	87	87	89	10	10	0	SW ₁	SW ₁	SW ₁	7.9	Deszcz	4.20	43.6		
13	86.1	6.8	16.4	15.4	16.4	1.8	84	56	57	1	5	1	SW ₁	NE ₄	S ₆	0.5	Deszcz	9.20	48.0	Wiatr halny	
14	87.2	11.0	14.1	9.4	16.0	8.8	87	77	88	10	10	1	S ₁	O	O	3.1	Deszcz	-5.0	41.5		
15	90.9	10.7	15.6	6.6	18.2	6.0	89	52	84	10	7	0	O	SW ₁	W ₁						
16	91.7	9.9	15.2	10.7	15.8	2.8	74	47	70	5	4	8	SW ₁	W ₃	O	3.9	Deszcz	4.20	39.6		
17	92.7	11.1	12.1	9.4	13.1	8.8	88	66	83	8	9	10	W ₂	W ₁	O	0.2	Deszcz	-3.0	34.5		
18	93.4	9.3	16.5	7.4	17.2	5.9	80	41	86	8	6	0	W ₁	O	S ₁			4.—	42.7		
19	93.3	10.2	20.6	11.2	22.2	4.0	85	47	84	0	4	0	O	NE ₁	S ₁			9.40	48.1		
20	90.9	11.7	22.9	19.7	24.0	5.5	72	40	45	0	0	1	O	W ₃	SW ₃			12.—	47.7		
21	89.5	19.8	12.2	12.0	20.1	11.5	54	92	83	1	10	2	S ₆	SW ₃	W ₂	4.9	Deszcz	1.50	36.0	Wiatr halny	
22	90.9	8.2	14.1	6.8	14.5	6.0	84	45	75	0	7	1	W ₁	W ₂	W ₁	1.2	Deszcz	6.40	41.0		
23	89.1	7.6	7.5	6.8	10.5	3.9	92	93	91	10	10	10	W ₁	W ₁	W ₁	7.8	Deszcz				
24	84.2	5.2	9.4	12.0	12.0	1.9	91	84	87	10	10	10	O	O	SW ₃	4.7	Deszcz				
25	85.2	11.7	18.8	12.9	19.5	10.8	90	45	80	10	5	10	W ₁	W ₃	SW ₂	2.5	Deszcz	1.40	45.0		
26	83.2	11.0	21.0	14.9	22.1	7.2	87	44	87	5	5	9	O	SW ₃	O	2.7	Deszcz	6.20	49.5		
27	79.5	13.1	9.7	9.9	15.0	8.1	95	93	66	10	10	5	O	O	W ₃	18.9	Deszcz				
28	84.8	10.8	12.4	8.7	13.3	8.5	59	70	79	6	8	7	W ₃	W ₃	O			2.10	39.0		
29	93.1	8.5	14.5	6.6	16.1	6.5	77	42	91	9	8	0	N ₁	N ₁	S ₁	0.1	Gosa	4.50	43.6		
30	91.7	6.8	19.8	8.1	20.7	1.7	81	45	92	0	0	0	O	N ₁	S ₁			11.50	47.3		
31	89.0	8.6	20.5	12.8	21.0	3.1	89	34	86	1	3	10	O	N ₁	O	7.6	Deszcz	10.20	47.7		
Średnie	688.3	11.14	16.21	11.10	18.1	6.9	81.9	59.9	81.7	5.8	6.6	4.7									

Maximum ciśnienia 693.6 mm. dnia 18 i 19 o godzinie 9 w. i 7 r.
Minimum " 679.0 mm. " 27 " 7 r. i 2 pp.
Średnia dzienna temperatury (g. 7 + g. 2 pp. + g. 9 × 2) = 12.39.

Suma opadów = 134.7 m. m.
Ilość godzin słonecznych = godz. 143 m. 30.
Dni pogodnych 11, półpogodnych 7, niepogodnych 13.

Gromnicki Jan	Laskowce	H. Morskie Oko	Karpf Dr Aleksander	Przeworsk	H. Sport
Goldberg Ignacy	Lwów	Staruszek	Kamiński Antoni z rodz.	Warszawa	Staszczkówka
Godlewski Artur	Warszawa	H. Morskie Oko	Kaufman Bernard	Kraków	H. Morskie Oko
Gostyński Wład. z rodz.	Warszawa	Klemensówka	Karchezy Dr. Eugeniusz z rodz.	Lwów	Klemensówka
Głowacka Stanisława	Środa	Łada	Kaczorowski Konstanty z żoną	Warszawa	H. Kuliga
Gottesmann Samuel	Praga	H. Morskie Oko	Kałuźniacka Ludwika	Mościska	Kościeliska
Godlewski dr. Emil z żoną	Kraków	Ornak	Karpiński Karol z rodz.	Rzeszów	Eliaszkówka
Grünberg Kazimiera Tad. Marya	Podgórze	Wanda	Kretzówna Malwina z siostrą	Lwów	Staszczkówka
Guliński Jan z synem	Zambrów	H. Turystów	Knechowicz Jan	Warszawa	H. Turystów
Gytmanowa Retka	Kraków	Skibówka 731	Kernerówna Henryka	Tarnów	Klemensówka
Grużewska Zofia	Paryż	Szafas	Keyha Henryk z żoną	Tarnów	Klemensówka
Gulden Robert	Budapeszt	Staszczkówka	Klemensiewicz Dr. Zygmunt		
Grudzińska Lena	Krzykosy	Warszawianka	z żoną	Lwów	H. Sport
Grzybowski Dunin Józef	Warszawa	Mimoza	Kempińska Emma	Warszawa	Z. Dra Chramca
Grzymalski Stanisław	Tarnopol	Fortunka	Kretowicz Paweł z żoną	Lwów	Z. Dra Chramca
Grzymalski Wiesław	Wadowice	Szopenówka	Klinge Natan	Podgórze	Wójtówka
Grychowski August	Król. Polskie	Z. Dra Chramca	Klimaszewski Aleksand. z rodz.	Kołomyja	H. Kuliga
Haas Rozalia	Przemyśl	Dora	Kwieciński Karol	Lwów	Krupówki 51
Halpern Władysław	Kraków	Nowotarska 11 a	Kirschenbaum Zygmunt	Wiedeń	Krupówki 51
Haisig dr. Karol	Lwów	Z. Dra Chramca	Klimczak Władysław i Jadwiga	Kobierzyn	pod Bratkami
Hemerski Karol	Lwów	H. Turystów	Kityłło ks. Antoni	Monatycze	Klemensówka
Herzerówna Sylwia	Lwów	Staszczkówka	Kietliński ks. Bolesław	Warszawa	H. Kuliga
Hrehorowicz Lucyan	Rosya	H. Morskie Oko	Komorowski Jerzy	Kraków	Turnia
Heck Anna	Lwów	Podlasie	Kopczyński Teofil	Warszawa	Zagórze
Hollcendrowna Ala z córką	Kraków	H. Stamary	Kosiba Zygmunt	Tarnów	Stara Polana 38
Hogg dr. Gaweł z żoną	Anglia	H. Stamary	Köhler Marian z rodz.	Jordanów	H. Kuliga
Horwitzowa Stefania	Wiedeń	Kmicic	Kossek Dr. Józef	Radom	Z. Dra Chramca
Honzatko Wilhelm	Kraków	Braun	Krogulski Dr. Roman	Rzeszów	H. Morskie Oko
Horowicz ks. Stanisław	Sekowa	H. Morskie Oko	Klonowski Zygmunt	Sosnowice	Z. Dra Chramca
Hornowski dr. Józef	Lwów	H. Morskie Oko	Knoll Maksymilian	Lwów	H. Sport
Hussarzewski Jan	Noworadomsk	Z. Dra Chramca	Koncewski Dr. Stanisław	Lwów	H. Turystów
Huzarski Karol	Warszawa	Kościeliska 1222	Kościelny Jan z siostrą	Czortków	Klemensówka
Hubert Zygmunt z żoną	Wiedeń	H. Turystów	Król Ludwik z żoną	Warszawa	Czarny Staw
Hynaszowa Honorata	Suwałki	Turnia	Koy Dr. Michał	Kraków	H. Morskie Oko
Iskierski Maksymilian	Dobczyce	H. Kuliga	Komarnicki August z żoną	Tarnopol	Płazówka
Iwańczykowa Marya	Sanok	Schronisko nau.	Kostialik Dr. Antoni	Węgry	H. Morskie Oko
Jankowicz Milorad	Belgrad	Z. Dra Chramca	Kostrzewska Władysława	Sambor	Sas
Jankowski Czesław z żoną	Warszawa	Warszawianka	Kostrzewski Józef	Bohorodczany	Sas
Jaczkiewicz Marya	Lwów	na Kotelnicy	Kostrzewski Tadeusz	Lwów	Sas
Januszewski Stanisław	Drohobycz	Świetlana	Koperski Adam z żoną	Warszawa	Staszczkówka
Jakubowicz Majer z żoną	Podgórze	Str. Polana 18	Korabotyńska Dr. Bronisława	Kraków	Ogrodowa 4
Jasnos Franciszek	Kraków	pod Sobieskim	Kłossowska Józefa	Warszawa	Dworek
Jarnuszkiewicz Helena	Lublin	Nowotarska 29	Kossek Marya	Kraków	H. Stamary
Jarkowski Dr Jan	Paryż	Obrochówka	Kunzek Dr. Roman z żoną	Lwów	H. Turystów
Jacobson Tadeusz z córką	Ząbkowice	H. Centralny	Kunachowicz Andrzej z bratem	Biskupice	do Królów. 774
Janik ks. Gundysław	Lwów	H. Kuliga	Kuczyński Marian z synem	Lwów	Szałas
Jaroniówna Helena	Dobczyce	Zagórze	Kulski Dr. Julian z żoną	Król. Polskie	Z. Dra Chramca
Jaskulski Marian	Złoczów	Ogrodowa 4	Kunicki ks. Włodzimierz	Orzechowiec	Klemensówka
Janowski Józef	Chrzanów	Z. Dra Chramca	Kucharski Karol	Lwów	H. Kuliga
Januszkiewicz Roman	Lwów	Z. Dra Chramca	Kusztelanowa Teodora z córką	Poznań	Bogdanówka
Jelonek ks. Władysław	Czernichów	H. Kuliga	Krusensternowa Aleksandra	Niemirów	H. Stamary
Jelonek Bruno	Leżajsk	H. Sport	Krzycki Tomasz	Kraków	Chłabówka
Jeziorańska Zofia	Warszawa	Warszawianka	Krzyśiak ks. Dr. Jan	Ropczyce	H. Warszawski
Jeziorański Jan	Kraków	H. Centralny	Krzyształowicz Adela	Kraków	H. Turystów
Jowczykowa Marya z córką	Król. Pol.	Klemensówka	Krzyształowicz Marya	Kraków	H. Turystów
Johnówna Otylia	Lwów	Ukraina	Krykowska Helena	Warszawa	Bogdanówka
Juszczyńska Aniela z rodz.	Petersburg	Klemensówka	Lange ks. Ludwik	Ks. Poznańskie	H. Morskie Oko
Juściński ks. Melchior	Hrubieszów	"	Landau Ernest	Kraków	H. Turystów
Kapacki Józef	Gub. Płocka	Z. Dra Chramca	Landau Wilhelm	Kraków	H. Centralny
Klapheck ks. Bernard	Tyniec	Szkolna 10	Laskownicki Bronisław	Lwów	H. Morskie Oko
Kawczyński Bogdan	Sosnowiec	H. Turystów	Lande Waclaw	Warszawa	H. Morskie Oko
Kay Rudolf	Biała	H. Stamary	Lauer Bernard	Warszawa	H. Morskie Oko
Katz Bernard z żoną	Biała	Marysin	Landau Dr. Helena z synem	Lwów	Nieczuja
Kłapa Ferdynand	Toporzysko	H. Kuliga	Landé Waclaw	Łódź	Jolanta
Kwaśniewski Jan	Warszawa	Murań	Leonowicz Eugenia z rodzeństw.	Lublin	Borek
Kwaśniewski Leonard	Warszawa	Wisła	Lewicki Władysław z żoną	Kraków	Marysin
Kauss Stanisław	Surochów	H. Morskie Oko	Lewakowski Dr. Stanisław	Wiedeń	Przecznica 22
Klesa Franciszek	Rozwudów	Jordanówka	Łempicka Ludmiła z córką	Wieliczka	Staruszek
Kantsch Jakób z żoną	Styrya	H. Turystów	Lebiedzińska Marya z synem	Warszawa	do Jaszczurów.
Kaufman Zygmunt z rodz.	Kraków	Georgea	Leibel Henryk	Kraków	Skibówka 8

Telefon 330.

Telefon 330.

A. HAWĘŁKA

C. K. DOSTAWCA DWORÓW

polecą:

Kawior niesolony, Szynka westfalska, Łosoś świeży, Bulion, Kapłony styryjskie, Alberty angielskie, Piou Piou, Marmelady ang., Jamés, Herbata Rangala, znakomity Porter ang., wytrawne Wino Wermuth, Wino pomarańczowe, Starka litewska, Wino francuskie i Bordeaux.

Firma urządza zimne bufety, podania weselne, bankiety na prowincyi. — Cenniki na żądanie gratis.

Leichterowa Jadwiga	Lwów	Jerzewo	Mtchalik Marya i Stanisław	Warszawa	Janina
Linkowa Marya z rodz.	Kraków	Kraków	Miller Juliusz	Lwów	Staszczkówka
Liptay Dr. Maksymilian z rodz.	Lwów	Z. Dra Chramca	Mimońska Hanna	Wilno	Bystre
Lityński Dr. Mikołaj	Gub. Wileńska	Anielówka	Mikłaszewski Roman z żoną	Warszawa	Modrzejów
Lilienowa Eliza	Kraków	Podlasie	Milasiński Józef z rodz.	Kraków	Staszczkówka
Liszko Józef	Ameryka	H. Morskie Oko	Miaskowska Wanda	Berlin	Bogdanówka
Łoś hr. Leon z rodziną	Lwów	Turnia	Miętus hr. Władysław z siostrą	Rabka	Staszczkówka
Lorme Marya	Warszawa	Czarny Staw	Michałowski Władysław	Dubno	Klemensówka
Löwy Dr. Leopold	Kraków	Wanda	Możowski Wiktor z rodz.	Sanok	H. Morskie Oko
Loteczka Roman	Lwów	Krupówki 51	Moskwa Helena z synem	Kraków	Szałas
Longhamps Mieczysław i Wal.	Borysław	Z. Dra Chramca	Morawski Józef	Sanok	Zacisze
Lubecka Olimpia	Drezno	Fortunka	Moraczewski Stanisław z rodz.	Brzuchowice	Stamary
Ludkiewicz Jan	Lwów	Staszczkówka	Modzelewska Wanda	Warszawa	Rynek
Lubowiecki Władysław	Wiedeń	Klemensówka	Modrzejewska Felicya z rodz.	Chicago	Janina
Ludwig Adam i Wanda	Kraków	Staszczkówka	Mohr Zygmunt	N. Sącz	Janina
Malanowski Bronisław z żoną	Król. polskie	Marszałkowska	Moczulski Konstancya	Warszawa	Krywań
Majchrzakowska Władysława	Prusy	H. Morskie Oko	Monika Józef z córką	Czechy	H. Morskie Oko
Majewska Michalina z córką	Radom	Z. dra Chramca	Moliński Alfons	Poznań	Bystre 4
Makólski Józef	Warszawa	Fortunka	Mozdyniewicz Józef	Tarnów	H. Warszawski
Marek Andrzej	"	H. Morskie Oko	Morozewicz Józef	Kraków	Staszczkówka
Machowski Władysław z żoną	Warszawa	Imperial	Morway Otto	Węgry	H. Centralny
Majewscy Jan i Wiktorya	"	Steszczkówka	Mafkowski Leon	Częstochowa	Warszawianka
Morkowicz Wincenty	Warszawa	Murań	Mutermilch Jan	Warszawa	Nosal
Malinowski Marian z żoną	"	H. Morskie Oko	Münch Henryk	Okocim	Promienna
Makowski Czesław z rodz.	Warszawa	Szałas	Muchowicz Marya	Kraków	Sas
Markowski ks. Jan	Król. polskie	Klemensówka	Muchowicz Ludwik	Podgórze	Sas
Matusiak Leopold	Stryj	H. Kuliga	Mucha Dr. Ignacy	Warszawa	Marya
Majewski Jan	Lwów	Bystre 4	Müller Dr. Emil	Lwów	Zywcańskie
Matzka Wincenty	Brunświk	Klemensówka	Munkowa Adela z córką	Tarnów	Ukraina
Maliszewski Ignacy	Warszawa	H. Morskie Oko	Mustak Dr. Wielaz z żoną	Czechy	Klemensówka
Mazurska Eugenia	Kraków	Dworek	Nachajski Władysław	Zywiec	Po Sobieskim
Majewska Stanisława	Kraków	Płazówka	Nalaskowska Józefa	Dąbrówka	Wanda
Malinowska Anna	Król. polskie	Podlasie	Neufeld Dr. Henryk	Warszawa	H. Morskie Oko
Maywalt Mieczysław	Kraków	Sas	Nizelska Anastazy	Lwów	Krupówki 87
Majewska Anna	Warszawa	Z. dra Chramca	Nikolska Katarzyna	Sosnowiec	Liliana
Macura Adam	Wiedeń	H. Sport	Niemcewicz Ursyn Zofia z syn.	Warszawa	Turnia
Maliszewska Aurelia	Król. polskie	Łada	Niemczynowski Stefan	Lwów	H. Turystów
Maryniuk Józef	Rzeszów	Ogrodowa 4	Niedźwiedzki Romuald	Kraków	Stamary
Marek Czesław	Wiedeń	Z. dra Chramca	Nowak Roman i Aniela	Jasło	H. Centralny
Majewska Aniela	Król. polskie	Warszawianka	Nowicki Włodzimierz	Krowica	Limba
Metzger Herman	Kraków	Kasprusie 9	Nord Otto z żoną	Wrocław	H. Morskie Oko
Metcal Jessie	Londyn	H. Centralny	Nowakowa Helena	Kraków	Krupówki 51
Melińska Olga z synem	Kraków	Liliana	Nowotny Edward z synem	Limanowa	H. Kuliga
Menschek Dr. Henryk	"	Staszczkówka	Nycz Roman	Olchowa	H. Morskie Oko
Mégay Ernest	Charlottenburg	Krupówki 51	Orczykowska Stefania	Krzyszowice	Janina
Meyer Marya	Kraków	H. Sport	Ormay Eugeniusz	Trzstena	H. Morskie Oko
Mayer Stefan	"	H. Sport	Ostrowski Ludwik	Król. polskie	Z. dra Chramca
Mildner Jan	Brzeg	Pod Sobieskim	Oborska Marya	Medenica	H. Kuliga

Centralne Biuro Spedycyjne

W. BUJAŃSKIEGO Nast. Kraków, Hotel Drezdeński.

Największe w kraju przedsiębiorstwo przewozu mebli i biuro spedycyjne.

Uskuteczna spedycje wszelkiego rodzaju i formalności cłowe.

Regularny ruch ekspedycyjny do Rosji i odwrotnie. Ekspedycja pakunków podróźnych. Własne składy do przechowania mebli. Wzorowe opakowanie dzieł sztuki. Dom bankowy i kantor wymiany. Bilety kolejowe okrężne.

Specjalny dział: Międzynarodowe biuro wynajmu mieszkań.

Nowy „Galic. Rozkład jazdy“ z cenami biletów i mapą kolejową 20 h. : Wszędzie do nabycia.

Rządowo uprawniona

Fabryka wód mineralnych sztucznych
i specjalnych leczniczych

pod firmą

K. RZĄCA i CHMURSKI

w Krakowie, ul. św. Gertrudy L. 4

wyrabia pod kontrolą Komisji Przemysłowej Tow. Lek. Krak. polecone przez toż Towarzystwo

WODY MINERALNE SZTUCZNE

odpowiadające składem chemicznym wodom: Billńskiej, Gesshübberskiej, Selterskiej, Vichy, Maryenbadzkiej, Homburg, Kissingen, tudzież

SPECYALNE LECZNICZE

jak: litową, bromową, jodową, żelazistą, kwaśną, oraz wody lecznicze normalne z przepisu Prof. Jaworskiego.

Sprzedaż częstkowa w aptekach i drogueryach. — Cenniki na żądanie franco.

Ostrowski Adam z matką
Osiańczak Wanda
Obrąpalska Kazimiera
Ochm Wilhelm z żoną
Oldakowski Jerzy
Olszewski Bronisław
Oberfeld Olga
Ochendusko Dr. Fr. z żoną
Orzakiewicz Gabriel
Paprocki Stanisław
Piatkiewicz Jan
Pawlikowski Jakób z żoną
Pachniewicz Konstanty z żoną
Panczakiewicz Aleksander z ż.
Pakosz Maryan
Pawlikowski Dr. Tadeusz
Penczek Jędrzej
Penczek Marcin
Przestrzelski Michał
Pelzel Ludwik z żoną
Preszler Antal
Petrów Kazimiera
Prek Łucyan
Pigner Stanisław
Piotrowscy Ginwiłł, Maryla i St.
Pierożyński Oktaw
Pinkusówna Emma
Pirgo Michał
Pietrowa Marya i Lila
Piotrowski Ks. Konrad
Piechowski Stanisław
Piekarski ks. Stanisław
Philipp dr. Emil
Prochowski Stanisław z siostrą
Podczaska Jadwiga
Phvak Feliks z żoną
Rojujańska Stanisława
Polakiewicz Karol
Posner Stanisław
Polińska Wanda z córką
Pomiczowski Leonard
Porebski Stanisław z żoną
Podłodowski Artur
Płociennik Jan
Poradowska Julia
Pruska Marya
Pusik dr. Ernest
Rączkowski Feliks
Rapacki Józef
Rakowskie Marya i Janina
Radwan Helena z synem
Raciborski Maryan
Rakowska Stanisława
Rączkowska Janina
Reczko Ambroży Jan
Rebczyński Aleksander
Reiss Karolina
Roth Harry z rodz.
Rosenberg dr. Gustaw
Rożnowski Jerzy
Rosenblum Leon
Romano Michał
Roland Józef
Rotter Tadeusz
Rouckówna Wanda
Rosental Tadeusz
Rozmarnowicz Mieczysław
Rowiński Wacław
Roguliński Konstanty
Rogowski dr. Bronisław

Limanowa
Warszawa
Kraków
Wrocław
Lwów
Kraków
Łódź
Wiedeń
Łańcut
Gub. Lubelska
Warszawa
Bałucz
Kraków
Horodenka
Lwów
Wrocław
Król. Polskie
Lwów
Wiedeń
Budapeszt
Borysław
Lwów
Kraków
Wiedeń
Kraków
Warszawa
Lwów
Warszawa
Król. Polskie
Sędziszów
Król. Polskie
Lwów
Kraków
Niemce
Śląsk
Warszawa
Lwów
Paryż
Warszawa
Warszawa
Kraków
Warszawa
Kielce
Warszawa
Grojec
Wiedeń
Król. Polskie
Król. Polskie
Król. Polskie
Warszawa
Kraków
Warszawa
Kraków
Warszawa
Lwów
Jarosław
Kraków
Kraków
Kraków
Paryż
Lwów
Kraków
Wilno
Warszawa
Kraków
Kraków
Warszawa
Lwów

H. Morskie Oko
H. Warszawski
Szafas
H. Morskie Oko
Konstantynówk.
Janówka
Nieczuja
Staszczkówka
H. Kuliga
H. Morskie Oko
H. Morskie Oko
H. Kuliga
Gerlach
Kalina
Orla
Warszawianka
Wójtówka
Wójtówka
Z. dra Chramca
Szopenówka
Staszczkówka
Polanka
Stamary
H. Kuliga
Leśniakówka
H. Sport
Krywań
Z. Dra Chramca
Przecznica 23
Klemensówka
Pomoc Bratnia
H. Sport
Z. Dra Chramca
Janina
Grabówka
H. Morskie Oko
Krywań
Przecznica 23
Obrochtówka
Klemensówka
H. Kuliga
Janina
H. Morskie Oko
Marya
Jerzewo
Warszawianka
H. Kuliga
Z. Dra Chramca
Z. Dra Chramca
Zacisze
Liliana
H. Morskie Oko
H. Sport
Żywcański. 1136
Z. Dra Chramca
Krywań
Braun
H. Centralny
Staszczkówka
Warszawianka
Nosal
Promienna
Marya
H. Kuliga
H. Morskie Oko
Z. Dra Chramca
H. Centralny
Chłabówka
Klemensówka
Krupówki 51

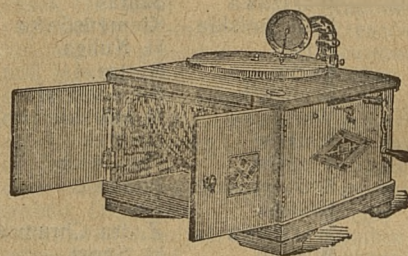
Rosengart Leon
Rosengarten Adolf
Rutkowski Władysław z żoną
Rudzki Maryan
Rudnicki Teodor
Rudziński dr. Walenty
Rychlicki Jan
Ryszkowski Wacław z żoną
Sander Robert
Sączewski Jan z córką

Petersburg
Warszawa
Odessa
Król. Polskie
Ostrów
Warszawa
Mosty Wielkie
Warszawa
Błotnia
Będzin

H. Morskie Oko
H. Morskie Oko
Nieczuja
Marszałkowska
Staszczkówka
Z. Dra Chramca
Świetlana
Polonia
H. Morskie Oko
H. Turystów

Na wyjazd do letnisk i zdrojowisk
zaopatrzyć się należy w

Pathéphon bez tuby

który łączy w sobie
zalety: nadzwyczaj-
nej trwałości płyt,
czystej i zna-
komitej
reprodukcyi
wygodnego, bez kłopotu
transportu.

Cenniki darmo i oplatnie.
Ciągłe nowości w płytach.

Odpędza nudy. :: Gra do tańca.

Stefan Grudziński i Tadeusz Berger

Kraków, ulica Szewska L. 22/z. Telefon Nr. 305.

Sadowski Piotr
Sadowska Olga
Sagatowska Janina
Sąchocki Henryk
Sawieljewa Eugenia z córką
Seidler Ludwik z żoną
Selietz Karol z rodzeń.
Szednicki Tadeusz Leszek
Snitko Marya
Springut Artur
Sisdeken Katarzyna
Swiba dr. Bronisław z rodz.

Siedlce
Sosnowiec
Kijów
Lwów
Łomża
Czechy
Wiedeń
Król. Polskie
Lublin
Wiedeń
Hannower
Kraków

San. Hawranka
Liliana
Krywań
Krupówki 51
H. Morskie Oko
Kościeliska 70
Staszczkówka
Warszawianka
Konstantynów.
Nowotarska 10
H. Centralny
H. Kuliga

KASA i KANTOR WYMIANY otwarte przez cały dzień bez przerwy (od 8 rano do 7 wieczór).

WYMIANA } obcych walut i monet (ruble,
KUPNO } dolary, marki, franki) po naj-
SPRZEDAŻ } korzystniejszym kursie. - -

PRZEKAZY } na wszystkie miejsca
AKREDYTYWY } kąpielowe i zagraniczne.
INKASA }

ÚSTŘEDNÍ BANKA ČESKÝCH SPOŘITELN

Liczba telefonu 1170. filia w Krakowie, Rynek Główny 42 a róg Jana 1. Adr. tel. „Sporobanka“.

WADYA i KAUCYE.

Do Ameryki przesyła pieniądze bez kosztów.

WKŁADKI

na rach. bieżący 4¹ 0
i książeczki do 2⁰ 0

PODATEK RENTOWY opłaca Bank z własnych
funduszy. CZEKÓW P. K. O. dost. na żądanie bezpłatnie,

WKŁADKI OSZCZĘDNOŚCI OKOŁO 115,000.000 KOBON.

„AUTO-PALAIS“

W. Ripper w Krakowie, przy placu Szczepańskim l. 2. Telf. nr. 460

trzymają na składzie wielki wybór przyborów automobilowych, stok pneumatyków, przyborów do sportów zimowych i letnich, jak hokeja, tenisu, piłki nożnej etc. etc.

Wylączne zastępstwo automobilów austr. firmy: Puch w Gracu
„GARAGE“

na 40 wozów z warsztatami reperacyjnymi zaopatrzone najnowszymi maszynami precyzyjnymi, skład benzyny i oliwy, przy ul. Smoleńskiej l. 31. Nr. telefonu 107.

Szontagh Dr. Wiktor
 Szenk Józef
 Szymański Adam
 Szlenker Zofia
 Szumski Kazimierz
 Szepliński Stefan i Anna
 Szeligowska Ludmiła
 Szlasinger Władysław

Tabor Wojciech
 Travers Rozalia
 Tarnowska Michalina
 Trawiński Józef z rodz.
 Targowski ks. Kazimierz
 Trzaskowska Jadwiga
 Twardowski Włodzimierz
 Tretiak Dr. Andrzej z bratem

Tenner Juliusz
 Tepka Władysław
 Terlecka Karola
 Teleśnicki Władysław z żoną
 Termer Zofia

Terlecki Jan
 Trzebiecki Wacław
 Trimb Jaz. Quido
 Źobiaszek Gorgoniusz
 Towarnicki Karol z bratem
 Tod Helena

Toczyska Zofia
 Trojanowski Wacław z synem
 Turekówna Helena
 Thürhaus Dr. Ludwik
 Truskolaski Dr. Ernest
 Tyrąta Jan
 Ursłowa Marya z córką
 Uerstein Salomon

Vickery Mande
 Veith Bolesław
 Wąsowicz Michał
 Wanic Jan
 Wawrzakowicz ks. Stefan
 Wąsowicz Feliks
 Wąsowicz Emilia
 Wachowicz Dr. Józef z żoną
 Warchałowski Józef
 Wakarecy Marya
 Walicki Leonard

Węgry
 Lwów
 Kraków
 Warszawa
 Borysław
 Kraków
 Lwów
 Lwów

Lwów
 Anglia
 Warszawa
 Włocławek
 Płock
 Łódź
 Rosya
 Kraków

Lwów
 Białą
 Warszawa
 Kraków
 Warszawa

G. Moskiewska
 Warszawa
 Czechy
 Drohobycz
 Lwów
 Londyn

Kraków
 Warszawa
 Drohobycz
 Sambor
 Kraków
 N. Targ
 Kraków
 Kraków

Kraków
 Warszawa
 Lwów
 Stara Wies
 Kraków
 Dąbr. Górnicza
 Drohobycz
 Sułkowice
 Kijów
 Warszawa
 Warszawa

H. Morskie Oko
 Krupówki 51
 Z. Dra Chramca
 Wiosna
 Z. Dra Chramca
 Grabówka
 Szopenówka
 Klemensów a

H. Sport
 H. Starmy
 Czarny Staw
 Kalina
 H. Morskie Oko
 Gładka 10
 Helena
 Osobita

Z. Dra Chramca
 Kleinensówka
 H. Sport
 Łubień
 Starmy
 Z. Dra Chramca

Staszczkówka
 Klemensówka
 H. Turystów
 H. Morskie Oko
 Słoneczna
 Zbyszko

H. Turystów
 Fortunka
 H. Morskie Oko
 Zaczisze
 H. Morskie Oko
 Kiemensówka
 H. Centralny

Warszawianka
 Staszczkówka
 Jerzewo
 Pomoc Bratnia
 Promienna
 Szopenówka
 Fortunka
 H. Morskie Oko
 H. Morskie Oko
 H. Morskie Oko
 Marya

Weiss Jerzy z rodz.
 Weinheber Dr. Fryderyk
 Wrześniewski Stanisław
 Weichman Helena
 Wilgosiewicz Kazimierz
 Winkler Sabina z córką
 Wilczyński Władysław
 Wilanowski ks. Kazimierz
 Winawerowa Felicja
 Wierzbicki Stanisław
 Wiktor Józef z siostrą
 Wierzbicka Katarzyna z córką
 Wilczek Romuald

Wołoszynowska Filomena z c.
 Wortman Wilhelm z rodz.
 Wojtów Maryan z siostrą
 Wojciechowska Zofia
 Wohlowa Fany z córką
 Wojciechowski Alfons
 Wojciechowska Zofia
 Wołosch dr. Michał
 Wojnarowski Strzemię Feliks
 Wróblewski Witold
 Wójcicki Władysław z żoną
 Woszczyński Zbigniew
 Wronowski ks. Zygmunt
 Wyrwicz Leon
 Wywiatkowski Maryan

Warszawa
 Lwów
 Nowy Sącz
 Nawście
 Warszawa
 Zamość
 Łódź
 Praga
 Warszawa
 Lwów
 Warszawa

Warszawa
 Król. Polskie
 Str. Sambor
 Szelejewo
 Borek
 Prusy Zachod.
 Kraków
 Podgórze

N. Sącz
 Krzeszowice
 Zakopane
 Gostyń
 Kamionka Str.
 Wiedeń
 Kraków
 Strzemieszyce
 Warszawa
 Kraków
 Czudec
 Lwów
 Bochnia

Kraków
 Kraków
 Lwów
 Lwów
 Kraków
 Warszawa
 Warszawa
 Białą
 Lwów
 Warszawa
 Staszów
 Kraków
 Kraków
 Kraków

Warszawa
 Lwów
 Nowy Sącz
 Nawście
 Warszawa
 Zamość
 Łódź
 Praga
 Warszawa
 Lwów
 Warszawa

Warszawa
 Król. Polskie
 Str. Sambor
 Szelejewo
 Borek
 Prusy Zachod.
 Kraków
 Podgórze

H. Kuliga
 H. Morskie Oko
 Pod Bratkami
 Murań
 Eliaszkówka
 Ukraina
 Jutrzenka
 Polonia
 Klemensówka
 do Królów 774
 Starmy
 Podlasie
 Z. Dra Chramca

Krupówki 75
 H. Morskie Oko
 H. Morskie Oko
 Ger. ach
 Imperial
 H. Sport
 Przecznicza 21
 Klemensówka
 Z. Dra Chramca
 Jaszczurówki 2
 H. Warszawski
 Promyk
 Słoneczna
 Krupówki 51
 H. Turystów

H. Kuliga
 Krupówki 51
 H. Morskie Oko
 Schronienie n.
 Czarny Staw
 Litwinka
 Marya
 H. Kuliga
 Grabówka
 Klemensówka
 Łada

Imperial
 Świetlana
 Wanda
 H. Sport
 Janina
 Wanda
 Staszczkówka

Juliana Zembatego
 Pierwszorzędną pracownia krawiecka
 Zakopane Krupówki 53.

Największa w Austro-Węgrzech

**Fabryka Tutek
 Rudolfa Herliczki**
 w Krakowie

:: poleca najprzedniejsze marki tutki ::

**„Temida“ „Monopol“
 „Oaza“ i „Weltas“.**

Do nabycia w c. k. Specjalnej Trafice
Franciszka Głuszka w Zakopanem.